

5:14 A 50-amah gallows? (continued)

1. Fifty *amah* Bereishit 6:15, Melachim I 7:2

2. Midrash, Pirkei d'Rabbi Eliezer 50

מה עשה אליהו זכור לטוב? נדמה כחרבונה אחד מסריסי המלך, אמר לו "יש עץ בביתו של המן מבית קדשי הקדשים גבוה חמשים אמה, שנאמר [מ"א ז, ו] ואת אולם העמודים עשה חמשים אמה ארפו. מיד צנה המלך לתלותו עליו, שנאמר [אסתר ז, ט] ויאמר המלך תלהו עליו. לקים מה שנאמר [עזרא ו, יא] יתנסח אע מן ביתה.

What did Eliyahu, who is remembered for the good, do? He appeared like Charvonah, one of the king's *sarisim*. He said to [Achashverosh]: There is a piece of wood in Haman's house, from the Holy of Holies, fifty *amah* tall, as per Melachim I 7:6. Immediately, the king ordered to hang [Haman] on it, as Esther 7:9 says, fulfilling Ezra 6:11.

3. Rabbi Yaakov David Ilan, ha'Otzar 13

<https://books.google.ca/books?id=yRJMDwAAQBAJ&pg=PT70&lpg=PT70>

4. Talmud, Megilah 4a

חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום שנאמר, "למען יזמרך כבוד ולא ידם ד' אלקי לעולם אודך."

One must read the megillah at night and repeat it by day, as it says, "So that the honoured one[s] will sing to You and not be silent. Hashem is my Gd, I will thank You forever."

5. Midrash, Sifri d'Aggadata to Esther, Midrash Panim Acheirim II 5:13

ועמד דריוש וקילל להמן, ונגע בו קללתו, שכן הוא אומר " [די כל אנש די יהשנא] פתגמא דנא יתנסח אע מן ביתיה (עזרא ו יא)."

And Darius arose and cursed Haman and his curse affected him, for Ezra 6:11 says, "[If anyone would deviate from] this order, wood would be removed from his home."

Review Questions from Chapters 4-5

- 1) Why does Esther refuse to go to Achashverosh?
- 2) How does Mordechai convince Esther to go to Achashverosh?
- 3) Why is Esther in unique danger if she goes to Achashverosh?
- 4) What is the meaning of "fast for me"?
- 5) Give examples of "pairs" in the megillah, such that the same event appears twice, but with opposite natures
- 6) How many explanations for Esther's party strategy can you list?
- 7) What are three reasons for Esther to have a second party?
- 8) Why is Haman so impressed with Zeresh's advice?

Outline of Chapter 6

6:1-4 Achashverosh is reminded of Mordechai's life-saving help

6:5-9 Haman says to give someone royal honour

6:10-11 Haman gives Mordechai the royal honour

6:12-14 Zeresh is not impressed

Mordechai on Parade: Why does this matter?

6. Malbim to Esther 6:14

גם זה היה בהשגחה, שהסריסים באו באמצע הויכוח ושמעו את הנדבר ביניהם שהמן אמר שרוצה עוד להשתדל אצל המלך לתלותו, והם יעצוהו בל ילחם עמו, ומזה ידע חרבונה שהיה אחד מן הסריסים האלה שעשה המן את העץ.

This was also by [Divine] supervision, that the *sarisim* came in the middle of the dispute and heard what was spoken between them, that Haman said he still wanted to work with the king to hang [Mordechai], and they advised him not to fight [with Mordechai]. This is how Charvonah, who was one of these *sarisim*, knew that Haman had prepared the gallows.

7. Talmud, Megilah 15b

"בלילה ההוא נדדה שנת המלך" - אמר רבי תנחום נדדה שנת מלכו של עולם. ורבנן אמרי נדדו עליונים נדדו תחתונים. (רש"י: שהיו מלאכים מבהילים אותו כל הלילה, ואמרו לו: כפוי טובה, שלם טובה למי שעשאה...) רבא אמר שנת המלך אחשוורוש ממש. נפלה ליה מילתא בדעתיה, אמר: מאי דקמן דזמינתיה אסתר להמן? דלמא עצה קא שקלי עליוהי דההוא גברא למקטליה! הדר אמר: אי הכי לא הוה גברא דרחים לי דהוה מודע לי? הדר אמר: דלמא איכא איניש דעבד בי טיבותא ולא פרעתיה, משום הכי מימנעי אינשי ולא מגלו לי? מיד "ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים."

"That night, the king's sleep was disturbed" – Rabbi Tanchum said: The 'sleep' of the King of the Universe was disturbed. The Sages said: The upper realms were disturbed, the lower realms were disturbed. (Rashi: The *malachim* frightened him all night, saying to him: Ingrate! Reward the one who did this...)

Rava said: The actual sleep of King Achashverosh. A thought fell into his mind. He said, "What is this, that Esther invited Haman? Perhaps they are taking counsel against 'that man', to kill him!" Then he said, "If so, isn't there anyone who likes me, who will tell me?" Then he said, "Perhaps there is someone who helped me and I did not pay him back, and so people refrain from revealing this to me?" Immediately, "And he said to bring the book of records, the chronicles."

8. Malbim to Esther 6:1

ויען שכפלה בדבריה "אם מצאתי חן ואם על המלך טוב," הבין שהשאלה שתבקש הוא דבר הטוב לפני המלך בעצמו והראוי אליו מצד ישרו באשר הוא מושל עמים והוכן בחסד כסאו. ובזה עלה בלבו כי אין ספק שנתחייב לשלם איזה גמול למטיב עמו ולא שלם פעלו, וע"כ צוה להביא ספר הזכרונות.

And because she doubled her words, "If I have found favour and if this is good before the king," he understood that her request would be something good before the king himself, and appropriate for him in his justice as ruler of nations, his throne established with generosity. Therefore, it arose in his heart that without doubt, he was obligated to pay some reward to someone who had helped him, and he had not yet paid for the deed. Therefore, he instructed to bring the book of records.

9. Divine manipulation Fasts, disturbed sleep, passive voice

10. Iyov 33:15-18

(טו) בַּחֲלוֹם חֲזִיוֹן לִילָה בְּנֶפֶל תִּרְדָּמָה עַל אַנְשִׁים בְּתַנּוּמוֹת עָלֵי מִשְׁכָּב: (טז) אֵז יִגְלֶה אֵינֹן אַנְשִׁים וּבְמִסְרָם יִחַתֵּם: (יז) לְהִסִּיר אָדָם מִעֲשֵׂה וְגַהּ מִגִּבּוֹר יִכְסֶה: (יח) יִחְשֶׁה נִפְשׁוֹ מִנִּי שָׁחַת וְחִיתוֹ מִעֵבֵר בְּשִׁלַּח:

11. Talmud, Megillah 15b-16a

"ויהיו נקראים" מלמד שנקראים מאליהן. "וימצא כתוב" – "כתב" מבעי ליה! מלמד ששמי מוחק וגבריאל כותב. "And they were read" – This teaches that they were read on their own. "And it was found recorded" – it should say '[actively] recorded'! This teaches that Shimshai erased, and Gavriel recorded.

12. Esther's manipulation Parties, Achashverosh's careful words

13. Malbim to Esther 6:6

אחשוורוש ידע שהמן יטעה שאליו הדברים נוגעים, ורצה בזה כדי שהיקר שיבקש המן לעצמו יעשה למרדכי אחר שבאמת אין היקר מגיע להמן רק למרדכי, ומטעם זה לא שאל לו מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו וגדולתו, כי אז יבין המן שלא עליו חשב המלך, כי הוא כבר הגיע לתכלית הגדולה שהגדילו מכל השרים, ולכן לא אמר רק ביקרו שבזה יטעה המן שאליו רוצה לעשות יקר ויפריז על המדה...

14. Malbim to Esther 6:10-11

המלך שראה שגדולת המן הוא שלא במשפט, ובאמת למרדכי יאות הכבוד הזה, וראה עד היכן הגיע גאותו... לכן אמר בחמתו שימהר לעשות כן למרדכי, כי אליו מגיע הכבוד הזה, וגם מגיע לו שיעשה לו זאת ע"י המן עצמו אחר שהוא לקח גדולתו בערמה ראוי שיריץ לפניו כעבד.

15. Talmud, Megillah 14b

"ותלבש אסתר מלכות" - בגדי מלכות מיבעי ליה! אלא שלבשתה רוח הקדש. כתיב הכא "ותלבש" וכתוב התם "ורוח לבשה את עמשי וגו'"